

TRANSKRIBERING-, Avsnitt 110 brukarmedverkan och delaktighet

Intro Det är viktigt att visa att dessa arbeten leder till skillnad för de berörda.

Poddmusik

Lena

Hej och välkommen till FoU-podden!

Det här avsnittet ska handla om att involvera brukare eller patienter i utvecklingen av sin egen vård och omsorg.

Och jag som jag gör podden heter Lena Stenbrink och är kommunikatör på FoU i Sörmland och med i det här avsnittet är Maja Ulvenhag, Osman Aytar och Anna Åkerberg. Varmt välkomna!

Jag tror att vi börjar med att Maja får börja berätta lite mer om vem du är.

Maja

Ja, Maja Ulvenhag heter jag då. Jag jobbar på Länsghemensamt regionalt stöd. Vi jobbar med samverkansfrågor som rör alla kommuner i Sörmland och regionen och försöka hitta gemensamma lösningar i olika arbeten. Jag jobbar som processledare där och jobbar bland annat med ett arbete som heter *Tillsammans för unga vuxna* och ska också nu till hösten börja jobba med suicid, och samordna kommunernas suicidförebyggande arbete. Jag kommer att jobba med det uppdrag som heter *det handlar om livet* som är en strategi som regeringen precis beslutat om eller för att i början av året som vi kommer att börja jobba med det.

Osman

Ja, Osman Aytar, följeforskare här på FoU i Sörmland.

Jobbar med bland annat *Tillsammans för barnens bästa* som följeforskare där och tidigare utvärderat ett utvecklingsarbete som handlade om brukarinflytande. Annars är jag docent i socialt arbete och är anställd på Mälardalens universitet.

Anna

Ja anna Åkerberg heter jag forskningsledare på FoU i Sörmland.

Jag, ja, jag är involverad i olika uppdrag, men bland annat så har jag jobbat med

oss män i det här uppdraget om att utvärdera en metod för brukarinflytande och det är det vi ska få prata lite mer om idag.

Lena

Men kan ni börja med att kanske berätta lite kort vad man menar egentligen med brukarinflytande och delaktighet och varför det är viktigt?

Maja

Jag tänker att man pratar väldigt mycket om personcentrerat bemötande och nära vård och egentligen så handlar det ju om att människor ska känna sig delaktiga i sin egen vård och att man genom det få en bättre vård eller vad ska jag säga? Eller bättre bemötande när man söker vård.

Osman

Brukar inflytande, Det man brukar definiera på olika sätt och det finns närliggande begrepp också, men brukarmedverkan och brukardelaktighet och sådana, men en del, bland annat Socialstyrelsen, skiljer mellan de begreppen, brukarmedverkan och brukardelaktighet - att involvera brukare i processer men brukarinflytande är lite mer att de har mer handlingsutrymme och kan påverka insatser och processen.

Alla pratar om brukardelaktighet det är mycket aktuellt. Den nya Socialtjänstlagen och övriga också, påpekar mycket om ökat brukarinflytande och sådant. Men på vilket sätt? Och det finns olika nivåer. Det kan vara individnivå, verksamhetsnivå, systemnivå och det kan vara internationellt också om man vill lägga till en nivå till den internationella. Sådana aspekter är viktiga att precisera från början.

Anna

Just de här olika definitionerna och att det kan skilja också beroende på vilken kontext man befinner sig i om det är patienter eller brukare eller andra namn, men sen finns det ju andra definitioner också. Jag tänker på NSPH till exempel och riksförbundet hjärnkoll. De inkluderar ju också att man har eget eller ett anhörigperspektiv i den definitionen då så att det finns ju lite olika ...

Ja, men som sagt som Osman säger att det är viktigt att man tittar på vad man menar och för vem och i vilket sammanhang.

Men jag tänker att det huvudsakliga syftet alltså i sig innebär ju att brukarna är delaktiga i och får påverka sin egen vård.

Maja

Ja, jag kan ibland tänka så att vi jobbar med så otroligt komplexa system och vi som är i systemet har ibland lite svårt att förstå hur det är att få hjälp av systemet och det är där jag tänker just att få den erfarenhet och den kunskap som patienter eller brukare klienter att det blir så otroligt viktigt att vi får ta del av. Hur blir den hjälpen eller det stöden eller den vården vi erbjuder? Hur blir den för dig? För dig kan ju vara individsituation där jag söker vård, till exempel att jag behöver ha det på ett sätt, men någon som ser på och söker utifrån samma, till exempel sjukdom att han behöver ha det på ett annat sätt, för den finns andra saker som är viktiga för den personen. Att man kan ju inte ge samma. Man kan inte följa en strikt rutin för att vi är ju alla individer så att det är där jag tänker att det finns ett begrepp som jag använder som heter personcentrerad vård, att det behöver vara utifrån personens behov och inte utifrån ett strategiskt sätt för det kan ju bli både fel och helt tokigt för individen bara för att vi gör likadant för alla betyder inte att det blir bäst för individen.

Anna

Tänker på det du säger där också Maja att många gånger, nu säger jag inte att det alltid är så, men många gånger så tror man ju att man precis vet vad personen som ska ta emot det här, vad den behöver och vill och känner. Men det är ju omöjligt att veta det, och att man missar många gånger många perspektiv eller liksom på saker som man får med genom att involvera brukarna. Och jag tänkte på det här som du sa också om kunskap för då är det ju också brukarinflytande, liksom alltså ett motiv för att jobba med. Det är ju liksom det här kunskapsmässiga motivet att man ökar kunskapen hos de professionella också i det hela. För sen finns det ju många andra motiv till att jobba med brukarinflytande om man tänker liksom demokratiskt motiv till en mänsklig rättighet att få vara delaktig och vara med och påverka till exempel.

Osman

En annan dimension kan vara kommunikation, att man kan säga att till exempel individen eller personal i centrum och personens behov och på vilket sätt man ska kunna få fram det behovet och speciellt i vissa områden och inom socialpsykiatri, eller som berör dem som har lite problem med kommunikation att kunna förstå vad de menar, ibland är språket inte tillräckligt. Och därför har anhöriga eller de som är runt om dem stor betydelse. Ibland de kan säga jag

behöver inte någonting, eller kan inte uttrycka sig. Man måste ha dem som ... det kan man ha goda män eller de som hjälper eller anhöriga. Det är viktigt och i vissa områdena jag vet att man anlitar personer som kan kommunicera med dem, att förstå, även kroppsspråk kan ha betydelse.

Lena

Jag tänker nu håller vi ju på att införa nära vård och det kommer en ny socialtjänstlag. Hur ser ni på det och brukar inflytande med kopplingen kring det?

Osman

Brukarinflytande är mycket aktuellt i den nya socialvårdslagen också och den nära vården och omsorgen, det omfattar den också, personcentrering eller det som handlar om personens behov i fokus även där. Och äntligen att kunna fånga in det har stor betydelse.

Vi tar diskussionen om brukare eller själva ordet å ena sidan. Det finns diskussion om det också, om man kan säga brukare eller patienter eller intressenter eller medborgare. Men det är viktigt att behovet är i centrum, både i Nära vård och i Socialtjänstlagen. Det blir en central aspekt, men fortfarande finns utmaningen; Hur ska man se till att man fångar in den personens behov, som ska vara i centrum?

Att kunna fånga in och kunna vidta åtgärder och det behövs samverkan och kanske att det integrerade perspektivet kommer in, samverkan, som är viktig olika aktörer inte stuprör och ibland säger socialtjänsten och skolan att man inte känner till varandras verksamhet.

Maja

Ja, vi står ju inför en jättestor samhällsomvandling inför framtiden. Att vi kommer att ha en mycket stor befolkning av äldre, till exempel, och vi kommer ha färre, yngre som kan jobba och då behöver vi göra en omställning och då behöver vi ju faktiskt fråga dem som får hjälp och stöd från välfärdssystemet. Vad behövs nu? För att vi inte bara hela tiden ska hitta på egna lösningar, för det blir inte alltid kanske dom bästa lösningarna vi behöver fråga medborgare och dom som använder välfärden i ytterligare.

Lena

Ja men Maja. Du håller ju på med ett uppdrag nu som faktiskt handlar om

brukarinflytande. Och jag tänkte att du kanske kan berätta lite om det, men du kan ju börja med och säga på vilken nivå det är. Om det är till exempel om det är individnivå eller vilken nivå.

Maja

Det här är ju på en strategisk nivå som vi ska ta reda på, för det är ju så att i början av året 2025 så kom det en ny strategi från regeringen där 27 myndigheter har varit med och tagit fram den här strategin som ska gälla i tio år som är heter *Det handlar om livet* där vi ska jobba med psykisk ohälsa eller psykisk hälsa och suicidpreventionsarbete. Den här strategin ska ta vara på hur vi har flera olika mål på vad vi ska jobba med. Och i Sörmland så har vi tagit ned den här strategin så ska vi nu till hösten titta på hur ska sörmlänningen må psykiskt bra och hur ska vi i Sörmland förebygga suicid? Det är ämnesområdet så att vi kommer jobba på strategisk nivå, men vi måste naturligtvis prata med sörmlänningarna och då kommer vi efterfråga dem som har erfarenheter av psykisk ohälsa eller en närstående? Vad de skulle önska hade funnits eller finns för att få deras liv att funka lite bättre eller att man ska må bättre helt enkelt. Så att vi tittar på tillsammans med sörmlänningen som har egen erfarenhet om vad vi behöver göra för att skapa ett mer jämlikt mående i Sörmland.

Lena

Ja men Anna och Osman då ni har ju haft i uppdrag att utvärdera en metod för brukarinflytande som heter Forummetoden. Kan ni kanske berätta lite om den metoden då?

Anna

Jo men FoU fick i uppdrag att utvärdera testningen då av forummetoden i Sörmland. Och själva testningen gjorde ju region Sörmland så att vi utvärderade ju då någonting som någon annan genomfördes så att säga. Och det skedde ju under 2023 och lite under 2024.

Lena

Vad gick den ut på vad hur gick forummetoden till?

Anna

Jo själva metoden går ut på att det kommer en person utifrån, som inte tillhör verksamheten, och den här personen kommer ofta ifrån brukarrörelsen och den har egen erfarenhet av att vara patient eller brukare och då håller den ett

förmöte i den här verksamheten och då har man bjudit in patienter eller brukare då som befinner sig i den här verksamheten till mötet. Och det är självklart frivilligt att du var med. Och sen fanns det också en antecknare med och det var ofta en chef, men den personen jobbade inte aktivt med patienterna.

Så då fick man komma in med åsikter eller förbättringsförslag på olika sätt. Det kunde vara allt ifrån aktiviteter till miljön eller hur ... Ja maten eller vad kunde det vara?

Osman

Ja, det som platsen man kan säga i vården, det som är i dagliga aktiviteter eller övriga hur de upplever själva vården, bemötande bland annat, och från olika professionella.

Anna

Det viktiga var ju att det fick ju inte handla om patienter eller brukarens egen vård eller vårdplan, utan det tar man ju på det vanliga sättet, men då fick man i alla fall in synpunkter som dokumenterades och man tog vidare dem till verksamheten för beslut. Själva syftet med det hela var ju att involvera patienterna, brukarna att komma med åsikter och sen tog man det vidare för att det skulle leda till verksamhetsutveckling så att säga. Sedan återkopplade man då på nästkommande möte vad som har hänt med de här synpunkterna eller förslagen så att de det berörda fick återkoppling på vad som hände, för det kunde ju vara så ibland om en person gav ett förslag om någonting och ibland var det ju så att lagar eller regler eller strategier kanske begränsar att man kanske inte kan göra någonting, men då fick man ju ändå ett beslut och sen kom det liksom tillbaka sen.

Och likadant om det var någonting som var ganska enkelt att åtgärda, till exempel inköp av någon sak som skulle förbättra miljön, kanske på mottagningen eller avdelningen. Då kanske det gick lite fortare och då fick de återkoppling på det relativt snart, så att patienterna och brukarna fick jag återkoppling vartefter när det händer.

Lena

Men vilken typ av verksamhet det var det man hade de här mötena.

Anna

Det har testningen i Sörmland det omfattande vissa delar av socialpsykiatri och psykosavdelning och psykosmottagning

Osman

Både slutenvård och öppenvård, som med tanke på att forummetoden har testats i andra regioner också att bland annat Skåne, Stockholm.

Och det som var nytt i Sörmland var att man inkluderade öppenvård i forummetoden till skillnad från övriga.

Och sedan genomförde och vi, genom dokumentation och enkäter, försökte utvärdera hur det hade gått.

Och resultatet, visade att en del kommer fram och dom kommer tilltals. men det finns en del risker eller problem som till exempel att nästan hälften av mötena inte blev av på grund av olika anledningar. Möten med samtal med anhöriga fungerade inte och man försökte hitta lösningar

Lena

Men, att anhöriga, att det inte funkade var det för att det inte kom några anhöriga, eller?

Osman

De kom inte och de försökte hitta lösningar.

Anna

Ja, precis men generellt är det visst lite svårt att locka till sig anhöriga. Men det som ändå var spännande med det här testet. Det var lite svårigheter med att få deltagare och det fanns skillnader mellan öppen- och slutenvård, men kontaktpersonerna som vi intervjuade i verksamheterna. De var ändå väldigt positiva till metoden för att de upplevde ju att man fick in väldigt mycket input som man antingen inte fick in på annat sätt eller att man kunde bekräfta något man har fått in på något annat vis så att man får då från ytterligare ett håll. Så uppfattningen var ändå att verksamheterna var positiva till den här metoden och att det hände en del verksamhetsutveckling under den här tiden också.

Osman

Och därför har en del verksamheter bestämt att de kommer att jobba med

forummetoden efter själva avslutet också, att kunna dra lärdomar, erfarenheter och därifrån kunna jobba vidare. Men tanken var bra. Men sen antal personer som deltog och anhöriga och så där finns problem och förankring och en del sådana satsvis

Anna

så att det en del av resultatet i den här utvärderingen var att Osman och jag formulerade lite rekommendationer då för fortsatt arbete.

Lena

Ja, men vad spännande vad kom ni fram till för rekommendationer?

Anna

Ja, nej, men först och främst så rekommenderar vi att man bör utarbeta en skriftlig manual eller en modell över den här metoden. Alltså om hur processen ser ut och hur den fungerar just här i Sörmland då för det kände vi att vi saknade.

Osman

I relation till de skriftliga manualerna var en tanke att förberedelserna inför mötena och rutiner efter arbete för varje arbete skulle förbättras så att framgångar och goda exempel och uppmärksammas mer.

Anna

Eftersom en del av resultatet var att det blev få deltagare så tänker vi att då skulle man också kunna ha en plan för att säkerställa deltagande vid de här forummötena så att de kan genomföras för den största orsaken var väl också till att det var lite sårbart med den som ledde mötet och ibland kom det inga deltagare, men att man ändå på något vis har en plan för hur man kan förbättra det helt enkelt så att man inte behöver ställa in om det inte kommer någon deltagare och likadant det här med lokalen.

Osman

Och sen fortsättning med att upprätta en åtgärdsplan med tanke på verksamheterna och inför forumet och de kan lättare följa upp sina punkter som kommer och kunna visa hur de kan användas i verksamheterna.

Anna

Och en utav verksamheterna hade ju en åtgärdsplan, så vi gjorde ju som ett

exempel i den här utvärderingsrapporten så att man kan se ett exempel på hur man kan följa de här förslagen då.

Och sen den sista rekommendationen, något som nog kan gälla för ganska många projekt tänker jag det här med att man säkerställer att man har förankrat tillräckligt på alla nivåer för att minska hinder på vägen då så att säga.

Maja

Ja, jag tänker jag ska gå tillbaka lite grann i mitt uppdrag för där har jobbar ju vi på enheten för läns-gemensamt regionalstöd har vi någonting som kallas för IOP Idéburet offentligt partnerskap tillsammans med NSPH som finns i Sörmland. Egentligen så handlar det om att man försöker hitta gemensamma sätt att arbeta tillsammans utan att liksom skriva avtal utan att man ser gemensamma problem. Och sen så försöker man lösa det på ett gemensamt sätt.

Och i samtal med NSPH Sörmland så har vi ju förstått att det är väldigt, väldigt svårt att idag få människor att engagera sig i en förening-och NSPH är ju en paraplyorganisation som samlar väldigt många olika föreningar i Sörmland.

Och det är ju en utmaning som vi som jobbar här att vi har svårt att hitta anhängare som hittar till oss där de kan få berätta om sina erfarenheter ~~om det här~~ och det är ju naturligtvis jätteviktigt. Och jag tänker, det här är ju som en utvärdering är så otroligt viktig och era erfarenheter att det ska vi ta tillvara på inför det kommande arbetet. Vi vet ju ännu inte idag hur det ska se ut, men det är ju någonting som vi tar med oss och liksom erfarenheter från en utvärdering att det här var svårt. Det här behöver vi titta mer på. Och det här är ju ingenting som är unikt för bara Sörmland. Så här ser det ju ut i stora delar av föreningslivet oavsett om vi pratar om idrott eller om vi pratar föreningar som verkar inom liksom sjukvårdens områden om man säger så.

Så att det här känner ju många som är föreningsaktiva igen sig i och säger att det är svårt att få hitta, men det är också svårt att veta om att det finns. Så att här har vi ett jobb bara och göra att sprida kunskap om det här. Så inför det arbetet som jag kommer att göra under början på september är ju att vi ska samla just personer med egen erfarenhet och närstående och kanske också personer som jobbar i föreningar som driver de här frågorna kring psykisk hälsa och suicidprevention. Där vi ska kunna samlas och prata om, hur ska vi då göra

för att få ett mer välmående Sörmland för att sörmlänning behöver engagera sig. Och där hoppas jag ju att föreningarna kommer att vara delaktiga för att de har en jätteviktig erfarenhet och kunskap om de frågorna som de är experter i.

Anna

Får vem som helst komma då alltså, eller är det bara via föreningar? Eller?

Maja

Nej, utan det kommer gå ut en bred inbjudan till sörmlänningarna om att det här kommer att ske. Det workshoppar som kommer att ske i Nyköping, i Katrineholm och i Eskilstuna och det kommer också vara en workshop som kommer vara digital där vi ska prata om och utifrån det här är strategiarbete som vi ska genomföra. Det som är skillnaden är att det inte är en metod som vi testat, utan det här är erfarenheter och metoder som vi kommer att börja använda nu. Jag vet att FoU i Sörmland till exempel har jobbat med någonting som heter Levande bibliotek. Det liksom det blandas ihop flera olika metoder i det här och det tänker jag är jätteviktigt när vi också tittar på det här. Att man kanske måste köra olika metoder beroende på vem. Jobbar vi med personer med en viss typ av funktionsnedsättning så behöver vi jobba på det här sättet. Men när vi jobbar med det här, då kan vi jobba så här.

Men det viktiga är ju ändå att när vi ber om delaktighet att vi gör det på ett sätt där sörmlänningar känner sig inbjudna och välkomna och att vi också sen när vi har genomfört det här också berättat vad blev det av det här jobbet. Så att det inte bara försvinner i tomma intet. För det tycker jag är jättevanligt att man inte vet ... man var delaktig i någonting som man tyckte var jätteviktigt och sen så vet man inte vad händer med det där?

Anna

En liten reflektion där, du nämnde ju Levande bibliotek som var ett jätteintressant uppdrag, där man samlade människor som hade egen erfarenhet och lånade ut dem som liksom böcker till verksamheter, men någonting som vi erfor det i det projektet var att just det här, det var därför jag frågade dig om vem som helst vi komma och så till de här workshoparna. Men när vi jobbade med levande bibliotek så vi uppfattade lite som att det var lite svårt att locka folk till biblioteket. Vi fick ju ett visst antal personer som var registrerade i biblioteket och som kunde låna ut, men just att människor inte tänker så mycket

på att nej, men jag har väl inte någon erfarenhet av det här och att de tycker att den egna erfarenheten inte är så viktig. Så jag tänker att det du säger det här att människor ska känna sig inbjudna och vilja vara delaktiga för att de ska känna sig träffade. Jag menar om vi bara tänker vi som sitter här inne i det här rummet och poddar idag, vi har ju massa olika erfarenheter, både av egen vård och omsorg för egen del och för ens anhöriga så att alltså förstår ni hur jag tänker?

Maja

det är ju en jättestor utmaning för man det. Jag tror att det är mänskligt att tänka att det inte ska välja eller mina erfarenheter, de är väl inte viktiga, men det är precis det de är i det här arbetet. Vad hade jag behövt för att min anhöriga inte skulle må så dålig? Och vad hade den behövt för att den inte skulle må så dåligt?

Osman

Det är viktig också, men man ser är det en viss grupp. Man fokuserar på brukarinflytande för viss grupp eller är den öppen för alla. Och den skillnaden, den omfattningen har stor betydelse. Och ibland en del personer också till exempel kanske de har personliga erfarenheter, men de vill inte att utifrån de deltar ibland en del kan uppleva det problematiskt och att säga att oavsett man har anhörig eller inte, eller som medborgare som i regionen.

Jag tror att den lanseringarna har stor betydelse är att kunna fånga in.

Att flera kommer.

Maja

Jag, jag tänker också att det här blir ju liksom föreningslivet jätteviktiga, för jag tror att man kan kroka arm lite grann att min förening ska gå till det här forumet eller den här workshopen, att man går tillsammans. Det tror jag är superviktigt att man känner sig trygg och att då blir ju vår uppgift som jobbar med det här strategin att se till så att det blir ett tryggt rum där man kan få prata där man kan få uttrycka vad man hade haft eller har för behov.

Och att vi kan mötas i det också, att det inte kommer vara någon slags klagomöten där man klagat på hälso- och sjukvården att om de bara gjorde så och så utan det blir mer fokus på vad man behöver så att fokuset blir lite annorlunda för att också få en annan diskussion. För det behöver vi för att kön till psykiatri kommer vi inte under de här kvällarna kunna åtgärda utan vad

behöver jag medan jag väntar på psykiatrin? Vad behöver jag då för hjälp och stöd? Vad behöver vi? Och vad kan vi göra tillsammans? Vad kan ett studieförbund eller en studiecirkel göra? Kan de hjälpa mig om jag bor i Flen i de här frågorna? Finns det något annat vi kan göra? Vi behöver liksom hitta andra lösningar för det som vi har idag är ju inte helt enkelt att direkt ändra på det kommer inte bli bättre för att vi klagat. Vi måste hitta gemensamma sätt att lösa problemen.

Lena

Så om jag fattar en sak rätt här nu. Då är det svårt att få folk att delta och om jag sammanfattar det ni säger så är det en del är att sprida informationen så att folk vet att de här olika forumen för medverkan finns och sen en del att dom ska kunna se sin egen erfarenhet som viktig att de faktiskt har någonting att komma med och sen sist, men inte minst att de känner att det faktiskt gör nytta att det händer någonting, som faktiskt påverkar på riktigt.

Maja

Det tyckte jag var bra att du sa "på riktigt". Det finns ju ingen kurator på en vårdcentral som inte vill hjälpa på riktigt, men man kan inte hjälpa alla. Men vad kan vi tillsammans göra då? För det här problemet finns det något annat vi kan göra för att det ska bli livet? Ska bli lite lättare att leva eller så att det inte ska kännas outhärdligt om man tänker utifrån ett suicidprevention perspektiv liksom.

Det är viktigt att vi tittar på varandra och ser varandra, men vad kan vi göra tillsammans? Vad skulle behöva komma till för att det ska bli lite bättre? Och att de som verkligen behöver vård få den vården de behöver så att vi inte gör det ännu svårare. För att som det är nu så kan ju inte psykiatrin ensam hjälpa den psykiska ohälsan som finns i samhället. Det måste vi tillsammans göra någonting åt, det här är ju liksom en ... Det låter lite högt flygande, kanske ett stort uppdrag, men vi behöver ju börja någonstans och därför blir de erfarenheter som Anna och Osman har dragit jätteviktiga. Hur ska vi då göra? Vad behöver vi få till för att komma vidare i det arbetet?

Osman

Det kanske är en viktig aspekt av det här också till exempel en workshop eller erfarenhetsutbyte. Jag tror det har betydelse också, att skilja mellan primära

målgrupper och sekundära eller direkta indirekta testade i sådana workshops. Det kan vara intressant, även professionella. De som har jobbat med dessa personer. Deras erfarenheter kan ha stor betydelse. Det kan vara lärare. Det kan vara övriga att kunna inkludera. De kan ha stor betydelse.

Lena

Ja tiden går fort, så är det någonting ni känner att vi har missat som ni skulle vilja säga i den här podden

Osman 32.26

Jag tror till tydligheten är en viktig aspekt till exempel att man säger vi kommer att lyssna på er. Vi kommer att kunna gå från lyssnade till beslutsfattande att vara den processen och kunna visa när de säger någonting att det kommer att leda till någonting eller inte. Och den tydligheten är viktig, att på något sätt från början skapa det förtroendet och tilliten från de personer som vill vara med och påverka.

Maja 33.00

Det har jag också erfarenhet av. Just att det är viktigt med det här tilliten att man känner att det jag berättar i det här forumet att det tas tillvara på, att någon lyssnar och sen att om jag *vill* så får jag fortsätta engagera mig. Men om det här var tillräckligt för mig så är det bra, men det kommer förhoppningsvis vara några som känner att; jag vill fortsätta att engagera mig. Dels så kanske man tyckte att det var meningsfullt att få berätta om sina erfarenheter att någon lyssnar, men också att det tas vid och att arbetet kommer fortsätta.

Jag tror att det som vi kan erbjuda är just den här meningsfullheten i de här forumen som vi ska ha under hösten. Sen får vi se om det blir fem personer eller om vi får 50 personer. Jag hoppas ju på den högre siffran naturligtvis, men det blir ju jätteviktigt att vi får till ett tryggt rum där vi har tid att prata att vi tillåts prata och dela med oss och vad vi skulle behöva för något för att komma vidare i våra arbeten.

Anna

Jag tänker på det du sa Osman också att man vet redan innan man kommer till den här workshopen att var den här informationen som jag ger, var tar den

vägen sen det här hände den där. Ja, där får jag återkoppling.

Maja

Det är jätte. Jätteviktigt, absolut.

Anna

Och att man vet hur processen ser ut. Och det kan ju också vara en stor anledning till alltså om man sitter där och om man vill dela med sig eller inte vill det om man är osäker på liksom, vad händer sen?

Osman

Och plus vara öppen att säga att dom kan kontakta om dom har andra saker som dom inte vill nämna här. De kan kontakta enskilt, det kan också vara en genväg. Ibland en del vill inte dela.

Maja

Och så och så är det ju naturligtvis att alla har inte lika lätt för sig att medverka och det är där jag hoppas lite grann på att den här föreningspersonen är delaktig och kanske kan föra lite talan i sammanhanget och kanske närstående kan vara med och medverka också, så att man ändå fångar upp alla perspektiven för det är jätteviktigt att vi är tydliga med vart vi ska med det här då.

Osman

Jag kan bara säga en kort, bara att viktiga att man har fokus på att göra skillnad, att när man börjar processen att de ser skillnad. Det kan vara små eller stora skillnader. Det viktiga att visa att dessa arbeten leder till skillnad för de berörda i första målgruppen och sen inte försumma de andramålgrupperna också eftersom de är runt om dem, att kunna visa skillnaden är en viktig aspekt. Men man visar att man tar allvar och man tar med sig och kommunicerar att den här blir, den här blir inte, på grund av dessa saker.

Lena

Om man nu om man nu vill veta mer om antingen eran utvärdering då forum metoden eller om utvecklingsarbetet som du och Maja jobbar med, vad hittar man information?

Maja

I just de här workshoparna som har pratat om det kommer att komma ut på social medier på med inbjudningar men också kunna finnas på samverkanswebben här längre fram i augusti kommer det komma ut.

Anna

Ja utvärderingsrapporten finns på FoU:s hemsida. Och ja, det står väl också lite information på hemsidan om själva utvärderingen hur vi gjorde och så.

Lena

Då så, då får jag säga, tack så jättemycket för ni vill vara med.

Och till dig som har lyssnat så vill jag säga Tack för att du lyssnat på det här avsnittet och önska dig en toppenfin dag. Hej då!

Poddmusik